

Tartus, Gustav Adolfi 18,
postk 86. Tel. 404.

Juhiseid kodukasvatustööks koolide ja organisatsioonide kaudu.

Koduõhtud.

Alates käesoleva aastaga on E. Karskusliidu kodukasvatustoimkond asunud korraldama n. n. koduõhtuid, s. o. suuremaid aktusekujulisi kõnekoosolekuid lastevanematele. Harilikult on koduõhtu kavas olnud avakõne kohalikult kirikuõpetajalt või mõnelt teiselt silmapaistvamalt tegelaselt, kasvatussuline kõne mõnelt kodukasvatustoimkonna liikmelt ja lõppsõna kohalikult koolijuhatajalt. Kõnede vahel on olnud muusikalisi ettekandeid ja deklamatsioone. Alati on koduõhtutel harrastatud ühislaulu, milleks trükitud vastavad laululehed. Osavõtt koduõhtutest on olnud väga elav, kohati isegi erakordne. Siiaamaani on sääraseid koduõhtuid korraldatud Elvas, Tartus, Jõgeval, Sadukülas, Pukas, Nõos, Kundas, Narvas, Kosel, Rakveres, Otepääl, Türil, Paines ja Puhjas. Kõnelejatena on esinenud: linnapead H. Avikson ja G. Perli, haridusnõunik A. Martin, koolinõunikud A. Kurvits, J. Luur, G. Reial ja M. Roots, kirikuõpetajad A. Abel, A. Bender (2 korda), H. Haamer, R. Jõgis, J. Järve, A. Kruus, J. Lauri, J. Muru, A. Pähn ja Th. Varblane, jsk.-arst dr. P. Avarsoo, ins. R. Jürisson, rahvaülik. juhatajad J. Depman ja J. Ruus, koolijuhatajad F. Huik, J. Lange, J. Lohk, M. Neumann, R. Peerna, M. Rõuk, R. Stahlberg, E. Tasa ja õpet. L. Erm ja M. Kiis, sekretärid E. Kubjas (3 k.) ja A. Elango (9 k.).

Kodukasvatustoimkond tänab südamest kõiki, kes koduõhtute korraldamisel lahkesti kaastegevad olnud.

Koduõhtute korraldamist püüab kodukasvatustoimkond täie jõuga jätkata. Ta loodab, et kohalikud tegelased, kelle poole ses asjas pöörduakse, nagu siiaamaanigi lahkesti vastu tulevad. Eriti soovib toimkond kohapealsetel orgidel ja tegelastel enestel algatada koduõhtute korraldamist. Kus võimalik on, aetagu läbi kohalikkude jõududega; võimalust mööda võib kõnelejaid saada ka kodukasvatustoimkonnalt (kui tasutakse nende sõidukulu). Igal juhul võib toimkonnalt saada seks otstarbeks müürilehti (à 2 senti) ja laululehti (à 2 senti).

2. Kodukasvatustlikud õpingid.

1934. a-l saatsime oma 3. ringkirjana kõigile koolidele ja org-idele mag. A. Elango koostatud kodukasvat. õpingi kava. Selle kava järgi asus umb. 25 õpingi tööle. Meie varustasime enamvähem kõiki neid kavas ettenähtud kirjandusega. Teeme seda meeleldi ka eeloleval tegevusaastal, eriti kui meil õnnestub oma raamatute tagavara täiendada. Nagu kogemused näitavad, on õpingid üheks soodsaimaks võimaluseks pedagoogiliste teadmiste ja oskuste levitamisel lastevanemate hulgas. Seda tööviisi võib julgesti soovitada kõigile koolidele ja org-idele. Juhiseid tegevuseks leidub meie eelpoolmainitud ringkirjas (nr. 3, okt. 1934), mida meilt 10-sendise margi vastu ka tagant järgi tellida võib. Kirjanduse laenuutamise kohta on käesolevast sügisest alates pandud maksma järgmine kord:

Raamatute laenuutamise kord õpingide laenukogust.

1. E. K-liidu kodukasvatustoimkond laenutab õpingidele kodukasvatustlike õpingide kavas ettenähtud kirjandust täiskomplektidena. Iga täiskomplekt sisaldab 5 eks. põhiraamatut ja abiraamatuid à 1 eks., ühtekokku 20 raamatut.

2. Raamatud antakse või saadetakse välja koolijuhatajaile, E. Karskusliidu usaldusmeestele ja kodukasvatustoimkonna kaasatöötajatele liikmeile isiklikul vastutusel sellekohase allkirja vastu, teistele 10 kr. tagatise vastu.

3. Raamatute tarvitamise eest tuleb tasuda ise ära viies kr. 1.—komplektilt, postiga tellides ühes saatekuludega kr. 1.50. Kodukasvatustoimkonna kaasatöötajail liikmeil on raamatute tarvitamine maksuta.

3. Kodukasvatuseksamid.

Kodukasvatustlike õpingide tegevuse elustamiseks on soovitatav töö lõpul korraldada vastav eksam. Möödunud tegevusaastal õiendas paarkümmend isikut säärase eksami, enamik neist hea eduga. Eksami võib õiendada ka väljaspool õpingi. Määrustik ilmus meie ringkirjas nr. 3 (okt. 1934).

4. Kodukasvatustlik kiriõpistu.

Et koolijuhatajaid, õpetajaid ja teisi haridustegelasi kui ka iseõppijaid varustada materjaliga pedagoogilisteks kõnedeks või õpinguiks, on kodukasvatustoimkond asutanud kiriõpistu, mis koosneb üksikutest masinal ümberkirjutatud õpetuskirjadest. Iga õpetuskiri moodustab omaette terviku ja kõlbab näit. lastevanemate koosolekul või muul juhul kõnena terveni ette lugeda, kuna ta sisaldab materjali, mis sel kujul veel trükkis ilmunud ei ole.

Kiriõpistu redigeeriti 1935. a. sügisel ümber ja sisaldab nüüd järgmisi õpetuskirju:

1. Kodukasvatustliikumine ja selle tähtsus. Noorsoo vaimne areng. Mag. A. Elango.
2. Lastehaigused. Prof. dr. A. Lüüs.
3. Laste hirm ja selle ravimine. Dr. med. K. Lellep.
4. Eelkoolialise lapse usuline ja kõlbline kasvatus. Prof. J. Köpp.
5. Raskestikasvatatavad lapsed. Õpet. E. Kadak.

6. Murdeiga ja kasvatus. Mag. A. Elango.
7. Kasvatuse sihtidest. Koolin. A. Kurvits.
8. Ümbruse mõju lapse kujunemisele. Õpet. Emma Mikkelsaar.
9. Seltskonna suhe lapsele meil ja mujal. Rkl. J. Steinmann.
10. Lasteaiad kasvatustegurina. Lasteaia juhataja M. Haas.

Kiriõpistu tarvitamise kord.

(Ringkirjas nr. 2, 1933. avaldatud määrustik kaotab käesolevaga maksvuse.)

1. Kiriõpistu tarvitamine on maksuta. Posti teel tellides tuleb tasuda saatekuludeks kuni 3 õpetuskirja pealt 10 senti, kogu seeria pealt 30 senti (võib ka postmarkides).
2. Õpetuskirjad tulevad hiljemalt 1 kuu jooksul saata tagasi.
3. Õpetuskirjad tuleb hoida terved ja puhtad. Määritud, lõhutud või kaotatud õpetuskirja pealt tuleb tasuda kr. 1.—
4. Tellimised täidetakse saabumise järjekorras. Kui tellijal tuleb oodata kauem kui 10 päeva, teatatakse talle, millal võimalik on ta tellimist täita.

5. Brošüürideseeria „Vanemad ja lapsed“.

Et varustada lastevanemaid ja kasvatajaid rahvaliku pedagoogilise kirjandusega, asusime 2 a. eest brošüürideseeria „Vanemad ja lapsed“ väljaandmisele. See ilmub koolin. A. Kurvitsa toimetusel ja sisaldab 16—20-leheküljelisi vihukesi, mis suurt poolehoidu leidnud. Meie müüme neid 10 senti tükk; kes tellib vähemalt 20 brošüüri, saab 20% hinnaalandust. Saatekulud kanname meie.

Siiamaani on ilmunud:

1. Koolin. A. Kurvits. Kool ja kodu kasvatusteguritena.
2. Haridusn. pr. A. Martin. Kuidas kasvatada lapsi tööle? (Trükk otsas.)
3. Mag. A. Elango. Laps ja ühiskondlikud pahed.
4. Pr. Ella Treffner. Lapse mäng ja mänguasjad.
5. Pr. Ö. Ploompu-van Nest. Eeskuju ja kasvatus.
6. Eradots. dr. med. H. Madisson. Pärivus ja kasvatus.
7. Noor Kiiros j. t. jutukesi lastele.
8. Kuidas seltskonnas hästi käituda? (Peam. noortele).

Nr. 1—5 on saadaval ka kokkukõidetult, hinnaga kr. 0.50. Seeriat täiendatakse iga aasta 1—2 vihuga. Nende levitamine on kindlaim tee kasvatusteadmiste rahva hulka kandmisel.

6. Kodukasvatustoimkonna kaasatöötajad liikmed.

Meie oleme juba mõnda aega otsinud moodust, kuidas kodukasvatustööst huvitatud isikute ja org-idega ligemat kontakti luua. Pärast esialgseid otsinguid oleme jäänud peatuma kaasatöötajate liikmete mooduse juurde. Kodukasvatustoimk. kaasatöötajaks liikmeks pääseb iga täiskasvanud isik või juriidiline org. või selle haru, kes selleks soovi avaldab. Kaasatöötajad liikmed võivad maksuta tarvitada meie õpingide laenukogu, kiriõpistut jm. ettevõtteid, nad saavad maksuta seeria „Vanemad ja lapsed“ n-rid, mis ilmuvad nende liikmeks oleku ajal, samuti kõik meie ringkirjad ja tegevusjuhised.

Kaasatöötajad liikmed maksavad iga-aastast liikmemaksu järgmisel määral:

- a) Üksikisikud vähemalt 1 kr. kalendriaastas.
- b) Ühingud ja seltsid või nende harud ja koolid vähemalt 3 kr. kalendriaastas.
- c) Liidud ja asutised vähemalt 10 kr. kalendriaastas, või 30 kr. iga 50 alluva üksuse pealt, kui nad soovivad ka viimastele kaasatöötaja liikme soodustusi.

Kaasatöötajad liikmed, kes maksavad liikmemaksu vähemalt 50 kr. kalendriaastas, võivad saata ühe esindaja kodukasvatustoimkonda, kellel on kõik toimkonna liikme õigused.

Käesolevaga pöördume kõikide üksikisikute, seltside ja liitude poole ettepanekuga, astuda E. K-liidu kodukasvatustoimkonna liikmeks. Mida tugevam on meie organisatsioonistik, seda hoogsamat tegevust see võimaldab.

Eesti Karskusliidu Kodukasvatustoimkonna nimel

A. Kurvits,
koolinõunik, esimees.

A. Elango,
ülik. õppeülesandet., sekret.